

ПОЛІКУЛЬТУРНІСТЬ ЯК ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Н.М.Сас, доктор педагогічних наук, доцент

Я.Ю. Пальгуй, здобувач вищої освіти магістерської програми

073 Менеджмент «Управління навчальним закладом»

Полтавський національний педагогічний університет

імені В.Г.Короленка, Україна

Ключові слова: полікультурність, професійна компетентність, структура компетентності, знання, розуміння, уміння, цінності, особисті якості.

У сучасних соціокультурних умовах полікультурність є важливою складовою професійної готовності, тому однією з актуальних проблем, що постала сьогодні перед працівниками культурних та креативних індустрій є формування готовності до професійної діяльності в умовах полікультурного простору.

Згідно з НРК, компетентність / компетентності – це здатність / здатності особи до провадження певного виду діяльності, що виражене через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості [2].

У Законі України «Про вищу освіту» зазначено, що компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних та громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка впливає на здатність особи успішно провадити професійну та подальшу навчальну діяльність, є результатом навчання на певному рівні вищої освіти [1].

Набір базових компетентностей, що описують кваліфікаційні рівні в НРК України: знання, уміння (застосування знань), комунікація, автономність і відповідальність, інтегральна компетентність. Відповідно до Національної рамки кваліфікацій терміни вживають у такому значенні:

– знання – осмислена й засвоєна суб'єктом наукова інформація, що слугує основою усвідомленої, цілеспрямованої діяльності; знання поділяють на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

– інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та / або професійної діяльності;

– компетентність / компетентності – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражена через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості;

– результати навчання – компетентності (знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості), які набуває та / або спроможна продемонструвати особа після завершення навчання;

– уміння – здатність застосовувати знання для виконання завдань

і розв'язання проблем; уміння поділяють на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні(на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій, інструментів).

У структурі полікультурної компетентності нами виокремлено :

- знання об'єктивних уявлень про етнокультурне різноманіття світу; знання про культуру того чи того народу, етносу; знання, які стосуються культурних відмінностей;

- розуміння впливу культурних відмінностей на міжкультурну комунікацію та взаємодію; осмислення картин світу іншої соціокультури;

- уміння фахівця працювати в неоднорідному робочому середовищі та сприяти власною співучастю співпраці в таких робочих спільнотах; здатність розв'язувати проблеми, створені міжкультурними відмінностями, здатність формувати стосунки, виконувати завдання в міжкультурному контексті;

- самоусвідомлення своїх власних цінностей та переконань, які ґрунтуються на розумінні власних культурних норм;

- толерантне ставлення до незрозумілого, поступливість, емпатія (співчутливість), здатність розважливо приймати рішення, виступати активним носієм досвіду в галузі міжособистісної взаємодії з представниками різних культур.

Полікультурна компетентність має складну структуру, а тому й непростий механізм формування, що робить цей процес складним і тривалим у часі. Вона може формуватись як під час індивідуально-парної взаємодії (вихованця та дорослого або вихованців між собою), так і під час колективних відносин, які можуть бути спеціально організованими, стихійними або частково організованими. Враховуючи той факт, що іноді навчальні заклади, громадські організації, культурні установи, родина, засоби масової комунікації тощо можуть по-різному (іноді навіть діаметрально протилежно) висвітлювати одні й ті самі фактори і явища, які стосуються міжетнічних відносин, виникає закономірна необхідність узгодження впливу на молодь соціального середовища. Одним із дієвих засобів вирішення цієї проблеми є система освіти, тому перед закладами освіти постає складне завдання, що полягає в узгодженні впливу етнічного середовища на молоде покоління шляхом засвоєння ним достовірних наукових знань, спрямованих на формування позитивного ставлення як до своєї етнічної групи, так і до представників інших народів та їхніх культур.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII/Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 20. С. 143–156.
2. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листоп. 2011 р. № 1341. Урядовий кур'єр. 2013. 28 серп.
3. Сас Н. М. Компетентність з інноваційного управління в системі управлінських компетентностей майбутнього керівника навчального

закладу. Вестник Черниговского национального педагогического университета имени Т. Г. Шевченко. Чернігів : ЧНУ ім. Т. Г. Шевченко, 2013. Вип.107. Т. 3. С. 98-104.

УДК 005.336.4:330.111.4-026.15(477)

РОЛЬ ОСВІТНІХ ХАБІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ УСПІШНИХ КУЛЬТУРНИХ МЕНЕДЖЕРІВ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ

Х. В. Плещан, доцент, кандидат наук з державного управління,
доцент Навчально-наукового інституту

Київський національний університет культури і мистецтв

Ключові слова: освіта, культура, креативні індустрії, культурний менеджер, освітні хаби, креативність, інновація, конкурентоздатність.

«Три речі ніколи не повертаються назад –
час, слово, можливість...»

Конфуцій

Успішність як якість і унікальність культурного менеджера формується у процесі розвитку сучасних практико-зорієнтованих технологій інтегрування людини у професію. Виникає потреба у нетривіальних рішеннях і переосмисленні парадигми формування конкурентоздатних фахівців креативних індустрій в Україні.

Нині роль успішного культурного менеджера надзвичайно висока. Оскільки це абсолютно нова якість, що формується у процесі реалізації нових підходів, синергії зв'язків з різними сферами, реалізації суспільно значимих ініціатив. Переконані, від компетентного та успішного культурного менеджера залежить успішність і перспективне майбутнє соціокультурного середовища України загалом. Саме тому доцільно забезпечувати постійний саморозвиток та підвищення кваліфікації через неперервну освіту фахівців.

Мова йде про креативні підходи, інноваційні ідеї та формати для підвищення професійної компетентності у вимірах кроскультурності, міжкультурності та інтеркультуральності. Так, культурний менеджер має право на ефективну освіту, належний досвід для того, щоб бути інноваційним і конкурентоздатним в процесах культурної трансформації. Оскільки зміни в мистецтві і культурі відбуваються дуже складно. Культурні менеджери мають стати тими, хто здійснює ці зміни – «господарями проміжного часу», оскільки ці зміни стають складнішими і набувають все більшого значення у культурно-креативному розвитку (Патрік С. Фьоль, 2021). Створення можливостей саморозвитку, самовдосконалення і самореалізації у професійній діяльності культурних